

تحلیل جامعه شناختی امنیت اجتماعی

تالیف: ابوذر شیرزادی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحليل جامعه شناختی

امنیت اجتماعی

تالیف:

ابوذر شیرزادی

انتشارات موجک (ناشر دانشگاهی)

سرشناسه : شیرزادی، ابوذر، ۱۳۶۱-

عنوان و نام پدیدآور : تحلیل جامعه‌شناختی امنیت اجتماعی / تالیف ابوذر شیرزادی.

مشخصات نشر : تهران: انتشارات موجک (ناشر دانشگاهی)، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری : ۱ ج. (شماره گذاری گوناگون): جدول (بخشی رنگی)، نمودار (بخشی رنگی).

شابک : ۹۷۸-۹۹۴-۶۱۸-۱

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : کتابنامه.

موضوع : امنیت داخلی -- جنبه‌های جامعه‌شناختی

موضوع : Internal security -- Sociological aspects

رده بندی کنگره : HV۶۴۱۹

رده بندی دیویی : ۳۶۳/۲۳

شماره کتابشناسی ملی : ۹۲۸۹۳۸۴

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

انتشارات موجک (ناشر دانشگاهی)

واتساپ : ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش : ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۰۲۶۵۹ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳

ایمیل : mojakpublication@yahoo.com

سایت : www.mojak.ir اینستاگرام: mojakpublication

عنوان : تحلیل جامعه‌شناختی امنیت اجتماعی

تالیف : ابوذر شیرزادی

مشخصات ظاهری : ۱۰۳ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول : زمستان ۱۴۰۲، تیراژ : ۵۰۰ جلد

قیمت : ۱۸۵۰۰۰۰ ریال، شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۴-۶۱۸-۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق

چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب

بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

تقدیم به مادرم

چهره ماندگار مهربانی

یادگار ماندگار خوبی‌ها و زیبایی‌ها

دوستی برای همه فصل‌ها و سختی‌ها

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

پیش گفتار ۱۱

فصل اول: کلیات ۱۳

۱-۱ مقدمه ۱۳

۲-۱ تشریح موضوع کتاب ۱۷

۳-۱ اهمیت موضوع ۲۰

۴-۱ تعریف امنیت ۲۴

۵-۱ تعریف امنیت اجتماعی ۲۴

۶-۱ تعریف آسیب ۲۵

۷-۱ تعریف آسیب اجتماعی ۲۵

۸-۱ تعریف احساس امنیت ۲۵

فصل دوم: آسیب اجتماعی ۲۷

۱-۲ معنای لغوی آسیب ۲۷

۲-۲ معنای اصطلاحی و عرفی آسیب ۲۸

۳-۲ رابطه‌ی آسیب اجتماعی و آسیب‌پذیری ۲۸

۴-۲ تعریف منتخب ۲۹

فصل سوم: امنیت اجتماعی ۳۱

۱-۳ ناامنی اجتماعی (امنیت اجتماعی) ۳۱

- ۲-۳ معنای لغوی امنیت ۳۱
- ۳-۳ معنای اصطلاحی و عرفی ۳۲
- ۴-۳ مفهوم و تعریف امنیت اجتماعی ۳۴
- ۵-۳ ناامنی اجتماعی (تعریف منتخب) ۳۷

فصل چهارم: الگوی آسیب اجتماعی و امنیت اجتماعی ۳۹

- ۱-۴ تبیین رابطه و الگوی آسیب اجتماعی با جرم، ترس و ناامنی اجتماعی ۳۹
- ۲-۴ سنجش میزان ناامنی و رابطه آن با جرم ۴۲
- ۱-۲-۴ اندازه گیری ابعاد عینی ناامنی ۴۲
- ۲-۲-۴ اندازه گیری میزان ناامنی در بعد ذهنی ۴۳

فصل پنجم: نظریه‌های امنیت اجتماعی ۴۷

فصل ششم: مروری بر تحقیقات امنیت اجتماعی ۵۵

- ۱-۶ تحقیقات انجام شده‌ی خارجی ۵۵
- ۲-۶ تحقیقات انجام شده‌ی داخلی ۵۶
- ۳-۶ نقد تحقیقات خارجی ۷۵
- ۴-۶ نقد تحقیقات داخلی ۷۶

فصل هفتم: مطالعه موردی ۷۹

- ۱-۷ جامعه آماری ۷۹
- ۲-۷ اطلاعات دموگرافیک ۸۲
- ۳-۷ آزمون میانگین ۸۷
- ۴-۷ بررسی فرضیه‌ها ۸۸

فصل هشتم: جمع بندی ۹۵

۱-۸ نتیجه گیری ۹۵

۲-۸ پیشنهادها ۹۸

منابع ۹۹

منابع فارسی ۹۹

منابع خارجی ۱۰۳

پیش‌گفتار

امنیت (security) از ریشه لاتین *securus* است که در لغت به معنای "نداشتن دلهره و دغدغه" است. بنابراین معنای لغوی امنیت "رهایی از خطر، تهدید، آسیب، اضطراب، هراس، ترس، نگرانی یا وجود آرامش، اطمینان، آسایش، اعتماد، تأمین، ضامن است در واقع امنیت یعنی رفع خطر یعنی استفاده بهینه از فرصت. بنابراین باید چنین نتیجه گرفت که امنیت دارای دو عنصر اساسی، تهدید و فرصت است و برقراری امنیت منوط به رهایی نسبی از تهدید و بهره‌گیری بهینه از فرصت‌هاست. به این ترتیب امنیت شامل دو وجه است: در وجهی تحقق امنیت در گرو نبود خطر است و در وجه دیگر کسب فرصت‌ها و تضمین منافع و ارزش‌ها. مفهوم امنیت اجتماعی و احساس ناشی از آن در پی توسعه تحلیل‌های جدید امنیتی و پس از جنگ سرد در اروپا مطرح شد. این مفهوم نخست بعنوان یک رویکرد مفهومی به وسیله گروه مستقلی از محققان در مؤسسه تحقیقات صلح کپنهاگ توسعه پیدا کرده است و بصورت توان یک جامعه برای حفاظت از هویت گروهی‌شان در مقابل تهدیدات واقعی یا فرضی تعریف شده است و به این ترتیب بیشتر تهدیدات برای افراد، ناشی از این حقیقت است که آنها در محیط انسانی به سر می‌برند و این محیط به وجود آورنده انواع فشارهای غیر قابل اجتناب اجتماعی، اقتصادی و سیاسی است. با توجه به اینکه افراد اولین منبع ناامنی یکدیگرند، مسئله امنیت افراد ابعاد گسترده‌تر اجتماعی و سیاسی پیدا کرده است که این ابعاد به نوبه خود احساس امنیت اجتماعی را تحت الشعاع قرار می‌دهد.

امنیت اجتماعی در دو بعد عینی (امنیت واقعی) و بعد ذهنی (احساس امنیت) طبقه‌بندی می‌شود. در بعد عینی میزان و مقدار واقعی امنیت از نظر نبود جرائم، بزهکاری و به طور کلی آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی مدنظر است که تغییر در میزان آن‌ها جامعه را تغییر می‌دهد اما در بعد ذهنی میزانی مدنظر است که افراد آن را احساس می‌کنند. هدف از این کتاب شناسایی نقش جامعه‌شناختی امنیت اجتماعی در کاهش آسیب‌های اجتماعی است. یافته‌های کتاب نشان می‌دهد که متغیر "امنیت

اجتماعی" در سطح شهرستان با شش متغیر "نامنی شغلی"، "نامنی جانی"، "نامنی روانی"، "نامنی اعتقادی" و "نامنی مالی" دارای رابطه معناداری است. همچنین ضریب همبستگی بین متغیرهای "امنیت اجتماعی" و هر یک از متغیرهای "افزایش طلاق، اعتیاد، بزهکاری و بیکاری"، "تهدیدات اقتصادی"، "عوامل تهدید کننده حقوق و جایگاه اجتماعی و شغلی"، "تهدیدات فیزیکی یا جسمی" و "عوامل امنیتی" معنادار است. راهکارهای تحقق امنیت در دو نوع مکانیزم کنترل بیرونی و درونی وجود دارد. به طور کلی می توان به این نتیجه رسید که امنیت اجتماعی در کاهش آسیب های اجتماعی تأثیر بسزایی داشته و افزایش آسیب های اجتماعی و سیر صعودی و نگران کننده آن امنیت اجتماعی را به خطر می اندازد.

شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می باشد.

فصل اول: کلیات

فصل دوم: آسیب اجتماعی

فصل سوم: امنیت اجتماعی

فصل چهارم: الگوی آسیب اجتماعی و امنیت اجتماعی

فصل پنجم: نظریه های امنیت اجتماعی

فصل ششم: مروری بر تحقیقات امنیت اجتماعی

فصل هفتم: مطالعه موردی

فصل هشتم: جمع بندی

در پایان، بر خود لازم می دانم که از همه عزیزان و بزرگوارانی که در مراحل گوناگون آماده سازی این کتاب من را یاری نموده اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

ابوذر شیرزادی

زمستان ۱۴۰۲

Sociological Analysis of Social Security

Abuzar Shirzadi

امنیت شامل دو وجه است: در وجهی تحقق امنیت در گرو نبود خطر است و در وجه دیگر کسب فرصت‌ها و تضمین منافع و ارزش‌ها. مفهوم امنیت اجتماعی و احساس ناشی از آن در پی توسعه تحلیل‌های جدید امنیتی و پس از جنگ سرد در اروپا مطرح شد. این مفهوم نخست بعنوان یک رویکرد مفهومی به وسیله گروه مستقلی از محققان در مؤسسه تحقیقات صلح کپنهاگ توسعه پیدا کرده است و بصورت توان یک جامعه برای حفاظت از هویت گروهی‌شان در مقابل تهدیدات واقعی یا فرضی تعریف شده است و به این ترتیب بیشتر تهدیدات برای افراد، ناشی از این حقیقت است که آنها در محیط انسانی به سر می‌برند و این محیط به وجود آورنده انواع فشارهای غیر قابل اجتناب اجتماعی، اقتصادی و سیاسی است. باتوجه به اینکه افراد اولین منبع ناامنی یکدیگرند، مسئله امنیت افراد ابعاد گسترده‌تر اجتماعی و سیاسی پیدا کرده است که این ابعاد به نوبه خود احساس امنیت اجتماعی را تحت الشعاع قرار می‌دهد.

ISBN : 978-600-994-618-1

9 786009 946181